VALMANIFEST 2026

SKELLEFTEÅ KAN MER

Centerpartiet

SKELLEFTEÅ

CENTERPARTIET 2026–2030

Skellefteå kan mer för att utsläppen ska ner och de som jobbar ska bli fler, så att välfärden kan få mer.

Vårt viktigaste vallöfte:

Att hela kommunen, både stan och landsbygderna, ska växa och utvecklas och att alla människor som bor och vill bo i Skellefteå kan bygga sin framtid på det sätt man önskar.

Centerpartiet vill mer för Skellefteås bästa. Vi vill förverkliga idéen om en grön stad, framgångsrika landsbygder och ett gott liv hela livet. Det här förutsätter att det finns bra vägar och bra kollektivtrafik som binder samman hela kommunen. Det förutsätter att det är lätt att bygga och bo på landsbygderna och i stan, det förutsätter att skola, omsorg och hälsovård finns nära människorna och att våra barn och unga får en trygg uppväxt. Det förutsätter att det finns fritids- och kulturaktiviteter även på landsbygden och det förutsätter att företag och företagare får det stöd de behöver.

Centerpartiet har en politik för mer trygghet, en starkare välfärd och ökad valfrihet. Grunden i vår politik är individens frihet och alla människors lika värde. Dessa grundläggande värden är viktiga för alla och handlar om att ge varje människa kraft – gammal som ung. Vi vill att Skellefteå ska vara en härlig kommun att födas i, leva och bo i, att arbeta och besöka och att åldras i.

Det finns många faktorer som påverkar ett gott liv i Skellefteå och vi vill se politik som ger:

- Mer grön, mer trygg, mer nära stad
- Mer utveckling på våra landsbygder
- Mer för våra barn och unga
- Mer utbildningsmöjligheter i Skellefteå
- Mer jobb och företagande
- Mer satsning på miljö och klimat
- Mer för dig som är 65+
- Mer förebyggande och tillgänglig vård och omsorg
- Mer funktionsrättspolitik
- Mer arbete mot kriminalitet
- Mer trygghet i en osäker omvärld
- Mer frihet att skapa, röra sig och mötas i hela kommunen
- Mer turister och besöksmål

Mer grön, mer trygg, mer nära stad

Centerpartiets stadsfrågor sträcker sig längs Skellefteälven, från Medle i väster till Skelleftehamn i öster, och är viktiga för hela Skellefteås utveckling. Vi i Centerpartiet vill att vår stad ska utvecklas tillsammans med våra landsbygder. För en attraktiv stad kan alla ta del av och en attraktiv landsbygd gynnar även staden.

Hållbar stadsutveckling med fokus på grönska, mobilitet och klimat

Vi vill utveckla gröna miljöer, klimatsmarta transporter och långsiktigt hållbara bostadsområden. Vi vill bygga fler park- och lekytor i anslutning till bostadsområden och samlingsplatser och dessa ska såklart vara giftfria miljöer som är bra för våra barn. Vi vill avsätta kommunal mark för odlingar vid bostadsområden, utveckla det hållbara stadsbyggandet med klimatneutralt avtryck.

Centerpartiet vill:

- Ta fram en "Grön plan" för bevarande av grönytor och naturområden i Skelleftedalen
- Bygga fler park- och lekytor i anslutning till bostadsområden och samlingsplatser
- Bygga en ekologisk by/kretslopps-bostadsområde med ekosystemtjänster
- Avsätta kommunal mark för odlingar i stan och vid bostadsområden
- Främja odlingar längs husväggar och tak och tillåt fruktträd och buskar på kommunens grönytor
- Utveckla hållbart byggande med klimatneutralt avtryck
- Använda stan som testbädd för många nya hållbara lösningar när det gäller stadsplanering, byggande, transporter och våra livsmiljöer
- Göra återvinningsstationer och återvinningscentraler tillgängliga i hela Skelleftedalen
- Skapa giftfria miljöer för våra barn – en giftfri kommun. Inga gifter eller mikroplaster på lekplatsen
- Göra det möjligt att cykla enkelt, snabbt och säkert både i stan och i våra övriga tätorter
- Anlägga cykelbana mellan Medle och stan, och mellan Lund och stan
- Bygga Cykelparkering i P-hus att hyra
- Skapa kloka parkeringslösningar i stan, gratis infartsparkeringar

Trygga livsmiljöer nära service, skola och gemenskap

Vi vill skapa trygga och inkluderande stadsdelar där barn, unga och vuxna känner sig säkra i vardagen, både fysiskt och socialt. Vi vill bygga och planera nya stadsdelar som "stadsbyar", med plats för samlingsplatser och servicefunktioner. Vi behöver erbjuda både små och större skolalternativ även i stan, för att kunna tillgodose alla barn, familjers och pedagogers behov.

Vi vill se över platser och stadsdelar som uppfattas som otrygga och åtgärda detta med konkreta handlingsplaner. Vi vill verka för fler poliser i yttre tjänst, gärna kvarterspoliser. Därtill behöver vi göra konkreta handlingsplaner med särskilda verktyg för att stoppa mäns våld mot kvinnor, oavsett var man bor.

Centerpartiet vill:

- Se över platser och stadsdelar som uppfattas som otrygga med konkreta handlingsplaner gällande både belysning och fysiska miljöer
- Tillgodose yngre barns behov av barnomsorg och skola i en relativ närhet till hemmet
- Erbjuda små och större skolalternativ för att kunna tillgodose alla barns och pedagogers behov
- Se flera mindre skolor som ett alternativ innan det byggs en ny storskola
- Verka för fler poliser i yttre tjänst, gärna som kvarterspoliser
- Arbeta aktivt med jämställdhet inom kommunal verksamhet och för att öka jämställdheten i samhället
- Göra konkreta handlingsplaner med verktyg för att stoppa mäns våld mot kvinnor

En tillgänglig, sammanhängande och levande stad med lokal kultur

Vi vill utveckla en nära, tillgänglig och levande stad där boende enkelt når service, kultur och kollektivtrafik och där lokala initiativ får utrymme. Vi ska ha ett aktivt stadsliv med restauranger och bra platser för handel. Centrum ska användas på rätt och ändamålsenligt sätt. Vi vill stadsplanera fler villaområden med förskola, skola och servicefunktioner i ytterområdena och i stan; exempelvis i Boviksområdet, Myckle, Furunäsområdet och mot Kroksjön. Vi vill också göra det enklare att bygga på attraktiva, strandnära tomter.
I vår stad vill vi att ska det vara enkelt att ta bussen, cykla och promenera som ett alternativ till att ta bilen. Detta genom att skapa kloka parkeringslösningar i stan, gratis infartsparkeringar med anslutningsbussar samt utveckla ett bättre och attraktivare linjenät i Skellefteå, som lockar fler att ta bussen i stället för bilen.

Centerpartiet vill:

- Bygga nya stadsdelar som byar, stadsbyar, med plats för samlingsplatser
- Stadsplanera fler villaområden med förskola och skola i ytterkanterna av stan
- Främja att fler markägare bygger bostäder och tillgängliggör fler tomter
- Göra det enklare att bygga på attraktiva, strandnära tomter
- Möjliggöra för fler trygghetsboenden, både i ytterområdena och i stan. Därför vill Centerpartiet ge de byggföretag som bygger trygghetsboenden i ytterområdena gratis tomt i stan, för att bygga trygghetsboende även där.
- Anlägga tillgängliga mobilitetscentran i stadsdelarna
- Främja ett aktivt stadsliv med restauranger och bra platser för handel

Hållbara trafiklösningar och modern infrastruktur

Vi vill att en ny E4-dragning öster om stan kommer på plats snarast. Vi vill även planera och bygga Västra länken (vid Mobacken) för att minska onödig bil- och lastbilstrafik genom centrala stan och öka tillgängligheten över älven. Utöver detta måste färdigställandet av Norrbotniabanan snabbas på; det behövs ett stoppdatum när banan ska vara klar.

Centerpartiet vill:

- Verka för att snabba på Norrbotniabanan
- Verka för att persontrafik mellan Jörn- Bastuträsk- Skellefteå-Bergsbyn-Skelleftehamn kommer igång
- Verka för att ny E4-dragning kommer på plats öster om centrala Skellefteå, till exempel vid Tuvan
- Planera och bygga Västra länken
- Anlägga tillgängliga mobilitetscentran i stadsdelarna

Mer utveckling på våra landsbygder

Skellefteås landsbygder är bland de mest omfattande och innehållsrika i Sverige, med en natur som slår det mesta. Här finns havet och kusten, älvarna, sjöarna och tjärnarna, åkrarna och ängarna, skogarna, hedmarkerna och myrarna, bergen och dalarna. Och i denna väldiga yta bor människor i hus och på gårdar, i små och i stora byar, i mindre och större samhällen. Det är en ynnest och en rikedom för en kommun att ha tillgång till en sådan miljö att vårda och utveckla. Det är en bild som människor på landsbygderna ska kunna känner igen sig i, därför vill vi både vårda landsbygdernas livsmiljöer och utveckla dessa.

Centerpartiet har många förslag som vi kommer att arbeta för under nästa mandatperiod, för att förverkliga idén om framgångsrika landsbygder. Framgångsrika landsbygder förutsätter att det finns bra vägar och bra kollektivtrafik som binder samman hela kommunen. Det förutsätter att det är lätt att bygga och bo på landsbygden, det förutsätter att skola, omsorg och hälsovård finns nära människorna på landsbygden. Det förutsätter även att det finns fritids- och kulturaktiviteter på landsbygden och det förutsätter att landsbygdens företagare får det stöd de behöver. Detta bygger framtidstro.

Vi i Centerpartiet vill att våra landsbygder och vår stad ska utvecklas tillsammans. För en attraktiv landsbygd gynnar även staden och en attraktiv stad kan alla ta del av.

Bättre vägar

Fungerande vägar är en grundläggande förutsättning för en levande och hållbar landsbygd. För att invånare, näringsliv och besökare ska kunna ta sig fram säkert och smidigt året runt, behöver underhållet av vägnätet på landsbygden prioriteras. Dessutom är det avgörande för att samhällsservice som ambulans, brandkår och hemtjänst snabbt ska kunna nå ut till alla invånare, oavsett var de bor.

Bättre snöröjning och halkbekämpning. De allt snabbare klimatförändringarna, med snökanoner och väderomslag mellan plus- och minusgrader, ställer nya krav på snöröjning och halkbekämpningen. Dåliga vägar ökar inte bara olycksrisken utan leder också till ökade kostnader för sjukvården. Vi vill därför öka resurserna för vinterväghållning och se till att vägarna på landsbygden prioriteras lika högt som de i stadskärnan. Det handlar om att säkerställa att vägarna är säkra och framkomliga för alla.

Utöver vinterväghållningen krävs ett bättre löpande underhåll av vägarna. Målet är att säkerställa att vägnätet håller en hög standard som underlättar vardagen för både boende och näringsliv på landsbygden. Det är en investering i hela kommunens tillväxt.

Många byar lider av höga hastigheter rakt genom byarna. Detta utgör en fara för de boende och det är avskräckande att bosätta sig i ett hus i en by om man är en barnfamilj eller om man har husdjur. Vi vill ge invånarna i byarna större inflytande över hastighetsbegränsningarna.

Centerpartiet vill:

- Stärka vinterväghållningen
- Förbättra underhållet av vägnätet på landsbygden, både sommar och vinter
- Satsa på halkbekämpning, både för människor och fordon

- Utöka kollektivtrafiken, det måste bli mycket lättare att åka kollektivt till jobb, skola, samhällsservice, och affärer
- Bygga infartsparkeringar med gratis parkering och lokaltrafik som ansluter
- Tydliggöra hur byar kan ansöka om sänkta hastighetsgränser

Det ska lysa där människor bor

Belysning ger trygghet där folk bor och rör sig. Vi accepterar inte att landsbygden släcks ner under vinterhalvåret. Folk rör sig inte ute på vintern om det är kolsvart. Belysning är en förutsättning för rörlighet, hälsa och att barn tryggt ska kunna ta sig till bussen.

Centerpartiet vill:

- Bibehålla och utöka vägbelysning i byarna

Kollektivtrafik och bussar på landsbygden

Människor som bor på landsbygden ska ha möjligheter att resa kollektivt. En fungerande kollektivtrafik är viktig för att invånare ska kunna ta sig till jobb, skola och samhällsservice, oavsett om de har tillgång till bil eller inte. Vi vill satsa på fler och mer flexibla busslinjer, samt göra det enklare att använda ringbil som kan beställas i förväg. Målet är att tidtabellerna ska möta invånarnas faktiska behov. Pendlarparkeringar i våra byar skulle underlätta att ta bilen en bit på resan och byta till buss för att slippa söka parkering, undvika trängsel och minska miljöbelastningen.

Orter med stor tillväxt och pendling, som till exempel Kåge, bör inkluderas i stadstrafiknätet på samma sätt som Ursviken och Skelleftehamn. Det skulle underlätta för fler att pendla med kollektivtrafik.

Barnens resor till och från skolan ska vara trygga. Vid dåligt väder, när skolskjuts ställs in, måste beslutet vara konsekvent för att undvika osäkerhet för familjer. Vi vill att kommunen och trafikbolagen har en tydlig krisplan vid oväder. Några exempel på åtgärder är att sätta in senare skjutsar hem och ha extra fritids öppet, eller att ställa in bussarna hela dagen om det är oväder, så att barnen får studera hemifrån.

Centerpartiet vill:

- Anpassa kollektivtrafiken efter människors vardag
- Utveckla flexibla lösningar: Fler busslinjer och enklare system för ringbil (anropsstyrd trafik) som möter faktiska behov
- Koppla landsbygdsorter till stadstrafiken. Tillväxtorter som Kåge ska inkluderas i stadstrafiknätet med tätare turer
- Mobilitetscenter och Pendlarparkeringar även i byarna
- En krisplan för skolskjutsen vid oväder så att föräldrar och barn aldrig behöver tveka på vad som gäller

Bostäder och tomter

Landsbygden behöver en mix av hyresrätter, bostadsrätter och äganderätter för att möta olika behov och göra det möjligt för unga, äldre och familjer att hitta hem där de vill bo. Många äldre som blivit ensamboende efter att partnern gått bort upplever att det är svårt att bo kvar i stora hus. Genom att erbjuda fler bostadsrätter kan vi möjliggöra en boendeform där äldre kan bo kvar i sina byar utan att behöva flytta långt.

Många populära byar har idag brist på byggbar mark, vilket hindrar inflyttning. Även om detaljplaner finns på plats, måste kommunen ta ett större ansvar för att marken faktiskt blir tillgänglig. Skellefteå ska satsa på att skapa fler tomter på landsbygden, särskilt i byar med potential att växa. Det är viktigt att kommunen aktivt arbetar för att göra mark tillgänglig för byggnation och på så sätt underlättar för fler att bosätta sig i våra levande och naturnära byar. Detta stärker landsbygden och bidrar till hela kommunens utveckling. Men det är även viktigt att inte bygga bort jordbruksmark, för den behövs för livsmedelsproduktion.

Det måste bli enklare att bygga i strandnära läge, även på våra landsbygder. Därför behöver LIS-planen (Landsbygdsutveckling i strandnära läge) uppdateras så snart som möjligt med större möjlighet att bygga vid vatten.

De senaste årens hemarbete har gjort det möjligt att bo längre från sin arbetsplats och många ser möjligheten att flytta från stan till landsbygden, men bromsas av att det är bostadsbrist i många byar. Därför vill vi underlätta avstyckningar. Detta är avgörande för att fler ska kunna förverkliga sin dröm om att bo i våra levande och naturnära byar, vilket i sin tur stärker hela kommunen.

Vi vill även påverka på riksnivå att införa en lånegaranti för att underlätta finansiering av bostadsprojekt på landsbygden, där banker ofta är tveksamma till att ge lån.

Runt om i vår kommun står många vackra hus tomma och förfaller. Genom att ta tillvara på dessa ödehus kan vi skapa fler bostäder på landsbygden, samtidigt som vi får behålla en del av vår kulturhistoria. Det skulle minska behovet av att bygga nytt och bidra till att fler människor kan få möjligheten att flytta ut till våra landsbygder. Det är inte ovanligt att ett ödehus ligger på ett skogsskifte, där den primära inkomsten är från skogsbruk. Detta kan göra det svårt för den som vill köpa huset för att bo i det. Här behövs det ett arbete både på riksnivå och ett arbete lokalt att uppmuntra till försäljning av hus som idag står tomma.

Centerpartiet vill:

- Förenkla byggregler utanför detaljplanerat område
- Lätta på strandskyddet så att fler kan bygga i attraktiva lägen
- Att stöd och rådgivning erbjuds i avstyckningsprocessen, i samarbete med Lantmäteriet
- Tydliggör möjligheterna att stycka av en mindre tomt från ett större skogsskifte
- Spara jordbruksmark från att bli bebyggd
- Underlätta för inflyttning i hus som idag står tomma

Levande kultur på landsbygden

Kultur är en viktig del av ett levande samhälle och ska vara tillgänglig för alla, oavsett var man bor. Vi anser att kulturlivet i Skellefteå inte bara ska koncentreras till stadskärnan.

Istället vill vi se en aktiv satsning på kulturen på landsbygden, där byarnas egna föreningar och initiativ tas tillvara.

Ett konkret sätt att stärka kulturen utanför staden är att sprida Kulturskolans verksamhet. Genom att erbjuda undervisning på fler platser ute i byarna kan fler barn och unga få chansen att utöva sin kreativitet och utveckla sina talanger, utan att behöva pendla långa sträckor. Det handlar om att göra kulturen tillgänglig för fler och att skapa dynamiska byar där kreativiteten blomstrar.
Det är viktigt att visa upp kommunens alla fantastiska ytterområden med närhet till vatten och vacker natur. Ett sätt är att använd naturbruksskolan i Burträsk för utbildning av bland annat natur och fritidsguider.

Centerpartiet vill:
- Utveckla Kulturskolan att inspirera barn och ungdomar med olika typer av kultur, oavsett var i kommunen man bor
- Kulturskolan i alla kommundelar
- Organisera Kulturskolan även på kvällstid och utveckla innehållet te x med spelutveckling
- Utveckla den uppsökande verksamheten av kultur, utlokalisera Sara kulturhus till hela kommunen
- Stimulera till ytterligare fritidsaktiviteter på landsbygderna

Mer för våra barn och unga

Varje barn ska få möjlighet till en trygg, nära och kvalitativ förskola och skola, oavsett om man bor i stad eller på landsbygd. Utbildning är grunden för frihet, framtidstro och ett starkt samhälle. Därför prioriterar vi barnens vardag och pedagogernas arbetsmiljö högt.

Centerpartiet i Skellefteå vill ha mindre barn- och elevgrupper med tillräckligt många vuxna i våra förskolor, fritidshem och skolor. Vi anser att alla barn har rätt att bli sedda. För stora grupper i förskola, skola och fritidshem leder till stress, sämre arbetsmiljö och minskad kvalitet. Att minska barn- och elevgruppernas storlek handlar inte bara om att sätta färre barn i en grupp utan också om att det i gruppen finns tillräckligt många utbildade pedagoger för att ta hand om dem.

Centerpartiet i Skellefteå vill säkerställa likvärdiga förutsättningar i kommunens alla skolor. Vi ska säkerställa att så många elever som möjligt lämnar grundskolan med goda kunskaper och därför behöver vi stärka skolans kompensatoriska uppdrag genom fler specialpedagogiska resurser. Vi behöver stärka tidiga stödinsatser för elever som riskerar att inte nå kunskapsmålen men även ge dem som behöver större utmaningar rätt förutsättningar.

Centerpartiet i Skellefteå vill värna om valfrihet och mångfald för hela samhällets skull. Vi menar på att barn och pedagoger är olika, därför måste också verksamheterna vara det. Vi ska uppmuntra mångfald av aktörer, såväl kommunala, idéburna och fristående.

För att behålla levande landsbygder i vår kommun krävs närhet till skola och barnomsorg. Små skolor spelar en avgörande roll, både för många barns trygghet och för lokalsamhällets framtid. Därför behöver dessa bevaras så länge detta är möjligt med hänsyn taget till barnens rätt till en hög utbildningskvalitet och ekonomiska konsekvenser.

Centerpartiet i Skellefteå vill ha skolor där både barn och personal mår bra. Skellefteå kommun behöver bli en mer attraktiv arbetsgivare genom bättre arbetsmiljö, villkor och möjligheter till kompetensutveckling.

Centerpartiet är inte nöjda med att alla nya kommunala förskolor enligt funktionsprogrammet ska byggas med minst fyra avdelningar och helst med sex avdelningar, bara för att det ska bli billigare och gå snabbare. Vi vill låta barnens trygghet och behov väga tyngre än kortsiktig kostnadseffektivitet vid nybyggnation och vi vill säkerställa giftfria, hållbara och trygga miljöer för våra barn.

Centerpartiet vill ha en utbildning som ger det bästa till våra barn och unga i hela Skellefteå och vi vill göra de satsningar som behövs för att nå dit. Våra ungdomar måste få stöd att nå behörighet till nationellt gymnasieprogram. Gymnasieexamen öppnar dörren till arbetsmarknaden för våra ungdomar. Därför ska fler elever ges stöd att klara studentexamen eller yrkesexamen. Vi vill också ha fler högskoleprogram och yrkesutbildningar knutna till Campus.

Många barn och unga mår dåligt idag. Det påverkar ofta skolgången för barnen väldigt negativt, men även vardagen för hela familjen. Barnen behöver få snabb hjälp. Först och främst genom främjande arbete och stärkt elevhälsa inom skolan, men ofta behövs även stöd inom vården. Centerpartiet ser att elevhälsan behöver stärkas och finnas tillgänglig på alla skolor. Vi vill arbeta för en elevhälsagaranti och skolsociala team. Alla elever ska ges likvärdiga förutsättningar och stöd för att nå målen.

Centerpartiet vill främja psykisk och fysisk hälsa för våra barn och unga genom bättre samarbete mellan elevhälsa, regionen och socialtjänsten genom fler HLT -team (hälsa, lärande, trygghet) samt fler familjecentraler. Vi vill också att SYV (studie- och yrkesvägledare) arbetar mer för att främja ett mer jämställt yrkesval.

Centerpartiet är tydliga när det gäller de grundläggande värderingar om människors lika rätt och värde. Barns och ungdomars skola och fritid ska vara jämställd och vi tycker det är viktigt med ett jämställdhetsfokus i integrationsarbetet. Genom skolan, kring utbildningar och arbetsmarknadsinsatser driver vi på i frågor som förstärker flickors och unga kvinnors integration och jämställdhet i samhället. Vi fortsätter kräva jämställdhetssäkrade beslut i kommunen.

Det är extra viktigt att barn och unga får chanser att uppleva kultur. De måste också få chans att skapa själva. Därför ska det finnas möjlighet att ta del av Kulturskolan i hela kommunen. Vi vill också att personer som arbetar med kultur ska komma till skolan för att visa hur de jobbar och tillsammans med elever skapa kultur.

Centerpartiet vill:

- Minska barn- och elevgruppernas storlek i förskola, skola och fritidshem.
- Säkerställa både rimligt antal barn per grupp/klass och tillräckligt många utbildade pedagoger.
- Skapa bättre villkor och arbetsmiljö i förskola/skola.
- Skapa större möjligheter till ämnes- och kompetensutveckling.
- Bevara och utveckla landsbygdsskolor så länge detta är möjligt med hänsyn taget till barnens rätt till en hög utbildningskvalitet och ekonomiska konsekvenser.
- Säkerställa likvärdiga förutsättningar i kommunens alla skolor.
- I alla skolfrågor alltid väga in barnens bästa, ”en plats för en bättre vardag” och långsiktiga samhällseffekter. Närhet och enkelhet gör att livspusslet går ihop

- Att nya förskolor byggs i en våning med maximalt fyra avdelningar.
- Låta kvalitet och barnens behov väga tyngre än kortsiktig kostnadseffektivitet vid nybyggnation.
- Säkra skolvägar där elever tryggt och säkert kan gå eller cykla till skolan, och trafiksäkra skolskjutsar där avsedda hållplatser är tydligt markerade och upplysta på landsbygden.
- Arbeta för snabb etablering av fler familjecentraler i kommunen.
- Säkerställa att elevhälsan stärks och att stödet till eleverna ökar med tydligt mål att fler ska nå behörighet till gymnasiet och där klara studentexamen eller yrkesexamen.
- Arbeta för en elevhälsagaranti som möjliggör att elever kan komma i kontakt med elevhälsan inom 24 timmar och att tydliga och likvärdiga rutiner för uppföljning av elevärenden säkerställs.
- Arbeta för att införa skolsociala team på grundskolan och gymnasiet.
- Säkerställa giftfria, hållbara och trygga skol- och förskolemiljöer.
- Skapa gröna gårdar runt verksamheterna som främjar rörelse, lek och lärande.
- Öppna möjligheten för fler OB-förskolor utanför Skellefteå centralort och anpassa öppettider utifrån behov.
- Erbjuda små och större enheter inom förskola och skola.
- Erbjuda förskolor och skolor med olika huvudmän.
- Utveckla barnomsorg, skolor och aktiviteter för barn och ungdomar på landsbygderna. Det ökar möjligheterna att de vill komma tillbaka när de utbildat sig färdigt och ska bilda familj och söka jobb.
- Verka för familjecentraler vid alla hälsocentraler.
- Jobba främjande kring psykisk hälsa bland unga genom samarbete mellan elevhälsan, barn- och ungdomspsykiatrin och socialtjänsten.
- Förbättra och utveckla HLT (Hälsa, Lärande, Trygghet – ett samarbete mellan skola, socialtjänst och primärvård) så att både grundskola och gymnasieskola, oavsett huvudman ges möjlighet att delta.
- Öka kunskaperna om HBTQI-personers situation inom skolan och vården.
- Skapa fler platser på yrkesutbildningar för elever inom anpassade gymnasieskolan.
- Skapa fler möjligheter till meningsfull fritid för barn i åldrarna 10-12 och samtidigt säkerställa att fritidsaktiviteter och kulturaktiviteter finns både i stan och i kommundelarna.
- Bygga fler park- och lekytor i anslutning till bostadsområden och samlingsplatser.
- Utveckla Kulturskolan att inspirera barn och ungdomar med olika typer av kultur, oavsett var i kommunen man bor.
- Utveckla jämställdhetsarbetet inom SYV, för ett mer jämställt yrkesliv.
- Skapa möjlighet till fler högskoleprogram och yrkesutbildningar knutna till Campus.
- Satsa på kortare köer till barn- och ungdomspsykiatrin.
- Arbeta för ökad närvaro av socialtjänst i fritidshemmet.
- Arbeta för ökad närvaro av socialtjänst på fritidsgårdar.

Mer utbildningsmöjligheter i Skellefteå

Utbildningsnivån påverkar hela livet. Därför sätter Centerpartiet utbildning högt upp på den politiska agendan, så att Skellefteås invånare får goda förutsättningar till kunskap och kompetens och får möjlighet att göra sina livsresor.

Nära koppling mellan utbildning och arbetsmarknad

Utmaningen med kompetensförsörjning i Skellefteå är påtaglig. Vi har förhållandevis få personer i arbetsför ålder, jämfört med barn och äldre. De som kan jobba behöver jobba och också ha den kompetens som arbetsmarknaden behöver. Utmaningarna med kompetensförsörjningen riskerar både företagens utveckling och kvaliteten i offentliga verksamheter. För att klara kompetensförsörjningen behövs både utbildning och inflyttning. När lönegolvet nu är 33 380 kr (2026) för arbetskraftinvandring från tredjeland så är det viktigt att kommunen tar tillvara alla arbetsföra i Skellefteå, lockar nya invånare och arbetar aktivt med attityder hos kommunens näringsliv kring att anställa utlandsfödda. Även kommunal verksamhet behöver öka andelen utlandsfödda bland kommunens personal – se flerspråkighet och kulturell mångfald som en merit.

Svårigheter med kompetensförsörjning pekas ut som en av de största riskerna på arbetsmarknaden och det behöver göras träffsäkra analyser av behoven för att utbildningsplatser ska matcha arbetsmarknadens behov. Här krävs ett gott samarbete mellan region, kommuner och andra aktörer för gymnasieutbildningar, vuxenutbildningar och utbildningar som är kopplade till arbetsmarknadens behov. Som elev och student ska kopplingen mellan utbildning och arbetsmarknad vara enkel att uppfatta och utbildningen ska hålla hög kvalitet. Det behövs ett mer jämställt yrkesliv, både vad gäller val av utbildning och tillgång och stöttning med studievägledning (SYV).

Dagens arbetsmarknad ställer krav på att det ska finnas möjligheter att byta karriär genom livet. Därför behöver det finnas vuxenutbildning som gör det enkelt att läsa in behörighet till yrkeshögskola och högskola och det ska vara lätt att komplettera utbildningar och satsa på yrkesinriktade utbildningar senare i livet. Goda utbildningsmöjligheter och nära kontakt mellan utbildningsanordnare och arbetsmarknad ökar människors möjligheter till jobb och trygghet samtidigt som det gynnar näringslivet och välfärden.

Centerpartiet vill:

- Utveckla jämställdhetsarbetet inom SYV, för ett mer jämställt yrkesliv
- Utveckla lärlingsutbildningar och Yrkesvux-utbildningarna
- Verka för permanent sjuksköterskeutbildning i Skellefteå
- Verka för att universiteten ordnar utbildningar vid lärcentrum
- Se heltids-, deltids-, fjärr och distansundervisning
- Arbeta aktivt inom kommunen med attityder hos kommunens näringsliv kring att anställa utlandsfödda
- Öka andelen utlandsfödda bland kommunens personal

Mer jobb och företagande

Centerpartiet vill möjliggöra för kommunens stora tillgång - företagen som skapar jobb och skatteintäkter. Idag konkurrerar kommunen inom flera områden med privata näringslivet, där näringslivet skulle kunna utföra många fler uppgifter inom de kommunala verksamheterna. Det här blir en hämsko för näringslivsutveckling. De större företagen i Skellefteå får även stor uppmärksamhet och tid och de mindre företagens behov hamnar ibland vid sidan om, kanske på grund av tidsbrist och kunskapsbrist hos kommunen. Centerpartiet vill istället att företagen ska ses som kunder till kommunen och behandlas därefter, inte som konkurrenter.

Det skulle vara värdefullt för Skellefteå om det blev sänkta kostnader för att anställa genom lägre arbetsgivaravgifter, särskilt för de 10 första anställda och för unga och nyanlända som ska in på arbetsmarknaden. Det jobbar vi för på riksnivå.

Jämställd företagsservice

Verksamheter med kvinnodominerade yrken som inom hemtjänst (LOV och RUT), äldreomsorg, förskola, skola, städ mm ska upphandlas istället för att kommunen själv driver dessa verksamheter. Kvinnors företagande med mjuka värden utkonkurreras av de mer mansdominerade verksamheterna inom tekniska områden när det gäller överbryggande av hinder och upphandlingar. Detta vill vi förändra.

Idag är det skillnader mellan hur män och kvinnor stöttas som företagare: män har bättre tillgång till kapital, kompetens, nätverk, mentorer, större synlighet, och män har färre fördomar mot sig än kvinnor. Över 70 % av nystartade företag startas av män. Här ser vi vikten av att stötta kvinnor att starta företag. Stöd lokala nätverk och mentorprogram för kvinnliga företagare och företagare i glesbygd – gärna i samarbete med näringsliv och civilsamhälle. Vi vill se att minst 50% av företag ägs av kvinnor.

Vi vill säkerställa att kommunens näringslivsrådgivning är aktivt riktad även till kvinnor, med rådgivare som har kompetens om branscher där kvinnor är överrepresenterade. Etablerade företag som stöttar och hjälper kvinnor att starta företag bör kunna söka medel ur en pott hos näringslivskontoret. Vårt förslag 500 000 kr kan ge en halvtidstjänst att fokusera på kvinnors nyföretagande, även invandrade kvinnors nyföretagande, och ge näringslivsrådgivning.

Utmaningsrätt bör införas, både inom kvinnodominerade verksamheter som tekniska verksamheter.

Centerpartiet vill:

- Säkra jämställd företagsservice
- Mentorskap och nätverk erbjuds för kvinnors företagande
- Uppmuntra privata aktörer att starta barnomsorg
- Öka andelen företagande kvinnor till riksnivå

Se företagen som kunder

Företagen ska ses som kunder till kommunen och behandlas därefter, inte som konkurrenter. I Skellefteå har vi få SME i förhållande till de stora företag som man oftast förlitar sig på. Men de små och medelstora företagen genererar många arbetstillfällen. Näringslivskontoret bör bli vassare och vara ett **nära** näringslivskontor. Ute på företagsbesök var vecka och verkligen intervjua vilka problem som företagen ha, och ge återkoppling till företagen.

Vidareutveckla Rättviksmodellen – Hållbar tillväxt och tillsyn, och utbilda handläggarna inom både rådgivande och tillståndsgivande positioner om företagande och dess betydelser för skatteintäkter och arbetstillfällen. Kortare handläggningstider, tydliga kontaktpersoner och digitala processer – särskilt viktigt för små företag med begränsade resurser.

Vi anser att upphandlingar ska delas upp i mindre poster och företagen stöttas med upphandlingshjälp. Upphandlingsunderlagen kan utvecklas så det blir enklare för små företag att lämna anbud. Dela upp upphandlingar i mindre delar och ställ rimliga krav så att små företag, nystartade och lokala aktörer kan delta.

Centerpartiet vill:

- Förbättra dialog med företagen
- Förenkla tillstånd och handläggning
- Utveckla upphandlingsunderlagen som öppnar för små aktörer
- Dela upp upphandlingar i mindre poster
- Stötta företagen med upphandlingshjälp

Företagande på landsbygderna

Centerpartiet vill inrätta lokala företagscenter för företag, kommunanställda och för andra hyresgäster ute i våra kommundelar genom att skapa eller stödja lokala hubbar/co-workingplatser med rådgivning, mötesrum och digital infrastruktur för företagare utanför centralorten. Med en gemensam öppen kontorslokal som erbjuder aktörer att hyra kontorsplats, gynnas våra mindre företag. Det kan vara i en bygdegård, Folkets Hus eller ett föreningshus, med rimlig hyra. Med tre månaders uppsägning ges även små, nystartade företag möjlighet att hyra en kontorsplats.

Inför ett särskilt utvecklingsprogram för företagande på landsbygden, både nyföretagande och utveckling av befintliga företag. Vi vill få fler företag på landsbygderna inom besöks- och servicenäringarna.

Ta tillvara på lantbrukarnas kunskaper och erfarenheter genom regelbundna möten. Lantbrukets företagande är på flera sätt grunden till bilden av landsbygden genom brukandet av jord och skog. Utan en fungerande lantbrukssektor faller landsbygden samman. De gröna näringarna behövs även för beredskap vid orostider. Vi vill prioritera grönt näringsföretagande vid upphandling och utveckla upphandlingen för lokalt producerade livsmedel. Kommunen bör stödja vidareförädling av lokala "livsmedelsnaturresurser" som bär, potatis, mjölk, vilt etc.

Se över förutsättningarna för turismutveckling samt hur denna kan stödjas och utvecklas. Gäller både större och småskaliga besöksmål. Detta inbegriper t.ex. att identifiera lämpliga mark och vattenområden för turismutveckling.

Centerpartiet vill:

- Inrätta lokala företagscenter på landsbygderna
- Starta ett särskilt utvecklingsprogram för företagande på landsbygd
- Regelbundna möten med lantbruksföretag
- Se över förutsättningarna för turismutveckling samt hur denna kan stödjas och utvecklas
- Prioritera grönt näringsföretagande vid upphandling
- Utveckla upphandlingen för lokalt producerade livsmedel

Kommunal konkurrens

Centerpartiet vill införa krav på att kommunen alltid analyserar hur ny eller utökad kommunal verksamhet påverkar privata företag innan beslut fattas. Identifiera områden där kommunen konkurrerar med fungerande privata marknader och avveckla, sälja eller bolagisera dessa på marknadsmässiga villkor. Det ska säkerställas att kommunala verksamheter som säljer tjänster gör det till full kostnad och med öppen redovisning, för att undvika snedvriden konkurrens.
Vi vill att mer av driften av kommunens verksamheter upphandlas och att drift minskas i kommunal regi, ex LOV, växthus, delar av tekniska kontorets verksamheter, fotvård. Låt entreprenörer ta hand om renhållning, camping, däckbyten, fotvård, grön omsorg m.m. istället för att kommunen ska konkurrera med mindre företag

Centerpartiet vill:

- Kommunal konsekvensanalys görs vid ny verksamhet
- Avveckla eller bolagisera konkurrerande verksamhet
- Neutral prissättning och transparens
- Upphandla mer av driften av kommunens verksamheter

Mer satsning på miljö och klimat

Klimatfrågan är en av våra viktigaste uppgifter att lösa. Centerpartiet är övertygade om att miljöansvar och grön tillväxt kan gå hand i hand. Centerpartiet vill göra Skellefteå kommun till den mest gröna, fossilfria och hållbara kommunen i Sverige. Här har vi goda möjligheter att leda utvecklingen för att klara klimatomställningen. Det handlar om gröna innovationer, fossilfria energislag, gröna samhällen, klimatsmart byggande och miljöansvar i vår egen vardag.

Fossilfri energi

Vi måste byta ut fossil energi till förnybar energi. Förnybar energi är grön el. Den kan komma från vatten, vind eller sol. Centerpartiet vill att skatteintäkter som skapas av sol-, vind- och vattenkraft ska gynna de områden som påverkas av produktionen. Fjärrvärme är en miljövänlig uppvärmningsform som både kan tillverkas av biobränsle och som kan nyttja överskottsvärme från industrier. Vi vill att vi återvinner det vi kan från våra hem och vår stad, från byggen, affärer och företag. Det ska vara enkelt att göra rätt och återbruka för våra invånare, företag och för våra kommunala verksamheter. Det tjänar alla på, människor, ekonomin och miljön.

Vi i Centerpartiet arbetar för fossilfria transporter. Norrbotniabanan behövs snarast byggas färdig, och det ska finnas en fungerande laddinfrastruktur för att kunna öka elfordonsanvändningen. För att vi ska bli oberoende av fossil energi vill vi satsa mer på innovation och modern miljöteknik. I Skellefteå finns stora naturresurser i form av skog och åkermark där bioenergi kan utvinnas som en komponent i ett hållbart samhälle.

Centerpartiet tar ansvar och vill se hållbara lösningar genom att satsa på grön innovation. Skellefteå kan gå i spetsen och visa vägen genom att vara testbädd för många nya hållbara

lösningar när det gäller stadsplanering, byggande, transporter och våra livsmiljöer. Det handlar om klimatet, naturen och även om våra levnadsmiljöer och välbefinnande.

Centerpartiet vill:

- Alla Skellefteå kommuns och kommunala bolags fordon ska drivas fossilfritt senast 2030
- All fjärrvärme inom Skellefteå kommun ska vara helt fossilfri senaste 2027
- Verka för att snabba på färdigställandet av Norrbotniabanan

Grön miljö

Det behövs en Grön plan för bevarande av grönytor och naturområden i Skelleftedalen och i våra tätorter. Till en bra boendemiljö hör grönytor med träd och växter. Mängden barr och löv i ett träd möjliggör fotosyntesen, tillväxten och koldioxidupptagningen. Grönytor och träd i ett bostadsområde upplevs som trivselhöjande, samtidigt som luftkvaliteten höjs.
Vi vill se fler grönområden och samlingspunkter där man kan känna gemenskap, både i stan och i våra tätorter. Ett bra mått är 3-30-300, viket betyder att du ska kunna se minst tre träd från din bostad eller arbete, minst 30 träd ska finnas på parkområden, och du ska ha max 300 meter till ett grönområde.

Centerpartiet vill bygga en grön stad, där odlingar finns både vid bostadsområden och i centrum. Gröna stråk ska finnas både på marken och längs väggar på högre hus. Biologisk mångfald ska tas med i planeringen när det byggs om och byggs nytt. Vi vill även att ett område planeras som en ekologisk by/kretslopps-bostadsområde med ekosystemtjänster.

Centerpartiet vill:

- Utveckla det hållbara stadsbyggandet med mer klimatneutralt avtryck
- Ta fram en "Grön plan" för bevarande av grönytor och naturområden
- Bygga en ekologisk by/kretslopps-bostadsområde med ekosystemtjänster
- Avsätta kommunal mark för odlingar vid bostadsområden både i stan och i våra tätorter

Infrastruktur

För att minska utsläpp, partiklar och höga ljudnivåer vill vi satsa mer på säkra skolvägar, bra cykelbanor och cykelinfrastruktur. Detta för att göra det möjligt att cykla enkelt, snabbt och säkert både i stan och i våra övriga tätorter som ett alternativ till att ta bilen. Vi vill även satsa på lättillgängliga mobilitetscentran och pendlarparkeringar i stan, i samhällena och i våra större byar. Det måste även finnas parkeringsplatser för alla som inte har möjlighet att byta bilresan mot annat färdsätt.

För att knyta ihop stan bättre och minska bilköer, behöver Västra Länken byggas, liksom en ny E4-överfart öster om centrala stan, ex vid Tuvan.

Centerpartiet vill:

- Göra det möjligt att cykla enkelt, snabbt och säkert både i stan och i våra övriga tätorter
- Skapa kloka parkeringslösningar
- Det ska vara enkelt att betala för sin parkering inne i stan

- Skapa ett bättre och attraktivare busstrafiknät i hela kommunen
- Verka för den nya E4-dragning blir vid Tuvan
- Planera och driva på att Västra länken (vid Mobacken) byggs
- Verka för att snabba på färdigställandet av Norrbotniabanan

Trästad

Så mycket som möjligt ska byggas med trä, med klimatneutralt avtryck och kretsloppstänk. Kunnandet att producera industriellt trä- och modulbyggnader finns lokalt inom kommungränsen. Det ger en möjlighet att fortsätta utveckla Skellefteå som trästad, med hållbara material, nära transporter, och bra boendemiljöer. Det ger också en möjlighet till att byggnaderna med dagens teknik kan förbruka relativt lite energi, hålla värmen och är bra ljudisolerade. Att bygga och renovera äldre hus i trä, såväl i centralorten som i kommundelarna, är värdefullt också för arbetstillfällen för företagen i kommunen.

Träbyggande ger också en substitutionseffekt, när trä används i stället för mer fossilberoendematerial, som ger mer direkta utsläpp. Skogen är viktig för att ta upp koldioxid, och förhindra utsläpp. Träd och virke innehåller bundet kol, men det behövs även användning för trä som långvarig kolsänka, där det tar lång tid innan virket förstörs och släpper ifrån sig koldioxiden. I en byggnad är koldioxiden låst i något, eller några hundratals år.

Centerpartiet vill:
- Utveckla Skellefteå som trästad

Mer för dig som är 65+

Skellefteå är en bra kommun att åldras i, men långt ifrån för alla. Många äldre löper större risk att drabbas av ofrivillig ensamhet och äldre ensamstående kvinnor lever dessutom med små ekonomiska marginaler. Antalet äldre ökar. Inom vård och omsorg gäller det att öka kompetensen, både behålla och rekrytera personal och satsa på utbildning, inte minst av chefer. Mer bör göras för att värna valfrihet och patientinflytande. Vi vill att alla ska känna trygghet, gemenskap och framtidstro. Därför arbetar vi för en mer nära och tillgänglig vård, för att fler ska kunna leva friska år längre och för att du ska kunna fortsätta bidra och delta på dina villkor.

Hemsjukvård ska hålla samma kvalitet som annan vård. Alla ska få en fast läkare och en vårdkontakt som skapar kontinuitet. Vi vill öka byggandet av trygghetsboenden och införa en rätt för alla över 85 år att kunna flytta till ett sådant boende om de vill. Vi vill införa biståndsbedömda trygghetsboenden, för personer som har behov av ett tryggare boende men inte behöver all den hjälp som erbjuds på vård- och omsorgsboenden. Nya bostäder ska vara tillgängliga, trygga och anpassade för framtidens behov med god digital uppkoppling och klimatanpassning. Erfaren arbetskraft är en tillgång. Därför vill vi motverka åldersdiskriminering, förbättra attityderna på arbetsmarknaden och göra det lättare att arbeta längre för den som vill.

Centerpartiet vill:
- Att fler trygghetsboenden startas, både i ytterområdena och i stan
- Införa biståndsbedömda trygghetsboenden

- Trygghetsboende erbjuds till de som fyllt 85 år
- Öka valfrihet genom att införa lagen om valfrihet (LOV) inom hemtjänsten
- Införa värdighetsgarantier och stärka tryggheten i äldreomsorgen
- Stärka svenska språket hos personalen och motverka övergrepp mot äldre
- Det ska finnas ett geriatriskt arbetssätt på alla hälsocentraler (bra hjälp till äldre)
- Utöka Västerbottens hälsoundersökningar till att även gälla för 70-åringar
- Att ofrivillig ensamhet minskas bland äldre
- Att det skapas fler mötesplatser och kultur- och idrottsaktiviteter för seniorer
- Att krafttag tas mot bedrägerier och krav att bankerna tar större ansvar

Mer förebyggande och tillgänglig vård och omsorg

Man ska kunna vara trygg med att det finns bra vård och omsorg när behoven uppstår. Det ska vara enkelt att få den omsorg som man behöver. För våra äldre är trygghetsboenden, biståndsprövade trygghetsboende, särskilda boenden och hemtjänst viktiga pusselbitar, och vi vill se både kommunala och privata utförare. För barn och unga vill vi se utökade förebyggande insatser. Det ska vara nära till stöd och gemenskap för familjer med små barn.

Centerpartiet vill:

- Säkra omsorgens kärna i tider av ekonomisk press
- Utveckla och upphandla fler icke vårdnära tjänster
- Etablera ett hospice i Skellefteå och stärka samarbetet med regionen
- Utöka förebyggande och uppsökande insatser riktade mot barn och unga för att motverka att små problem växer sig stora
- Införa familjecentraler vid fler hälsocentraler
- Samla ansvaret för första linjens psykiatri för barn- och unga med psykisk ohälsa
- Öka samverkan mellan regionen och kommunen för en bättre fungerande skolhälsovård
- Införa en HLT modell även för gymnasieskolan. Samarbete mellan hälso- och sjukvård, gymnasiet och Socialtjänsten
- Frigöra personalens tid till kärnuppdraget inom vård och omsorg
- Chefer inom vård och omsorg ska vara mer närvarande och tillgängliga
- Personal inom vård och omsorg ska erbjudas fler karriärvägar

HBTQI

I Skellefteå ska ingen behöva dämpa sin röst, dölja sin kärlek eller frukta för sin trygghet. Vi vet att hbtqi-personer generellt mår sämre psykiskt och upplever en större osäkerhet i vardagen än andra. Det är ett misslyckande vi aldrig kan acceptera. Vi vill bygga en kommun där frihet inte är ett ord på ett papper, utan en verklighet för alla.

Vi vill se en förstärkt hbtqi-utbildning i våra skolor och genom att höja kompetensen hos personalen skapar vi trygga klassrum där normkritik är en självklarhet, inte ett undantag. Ingen ska behöva undvika träning eller simhallar på grund av rädsla. Det behövs fler könsneutrala omklädningsrum och inkluderande miljöer i alla kommunala lokaler.

Vi vill satsa på specifika aktiviteter för hbtqi-ungdomar där man kan mötas utan krav på förklaringar. Genom ett starkt stöd till lokala krafter som RFSL eller andra aktörer säkerställer vi att det finns en levande mötesplats i stan. Skellefteå Pride är inte bara en fest – det är en nödvändig manifestation för mänskliga rättigheter. Vi vill att kommunen är en drivande partner i att färga staden i regnbågens färger, varje år.

Din identitet går inte i pension. Vi vill säkerställa att våra äldreboenden är hbtqi-certifierade eller har hög kompetens, så att alla kan åldras med stolthet och värdighet.

Psykisk ohälsa motverkas inte med enstaka insatser, utan genom att systematiskt riva de strukturer som skapar utanförskap. Vi ska bygga ett Skellefteå där du kan vara precis den du är – hela vägen från förskolan till livets slutskede.

Centerpartiet vill:

- se en förstärkt hbtqi-utbildning i våra skolor
- arbeta för fler könsneutrala omklädningsrum
- satsa på specifika aktiviteter för hbtqi-ungdomar
- hbtqi-certifiera våra äldreboenden
- att kommunen är en drivande partner i Skellefteå Pride

Mer funktionsrättspolitik

Centerpartiet ser funktionsrätt som en viktig frihetsfråga. Vi tycker att alla människor, oavsett funktionsvariation, ska ha makt över sin egen vardag och kunna delta i samhället på lika villkor. Målet "ett samhälle med mångfald som grund" ska öka jämställdheten och ta barnrättsperspektivet på allvar. Det är en demokratifråga likväl som en mänsklig rättighet att inte låta funktionshinder eller funktionsnedsättning begränsa en individ i utbildning, arbete och fritid. För att alla ska kunna ta del av samhället vill vi att det, inför alla beslut som rör invånare, görs en tillgänglighetsanalys som främst tittar på Universell utformning - med anpassningar som fungerar för så många som möjligt.

Centerpartiet vill ha en skola som ser alla elever. Vi ser behovet av rätt stöd i rätt tid i skolan och reformer som minskar isolering och ofrivillig ensamhet. Vi vill förbättra det förebyggande och främjande arbetet i skola och socialtjänst, till exempel genom att införa en elevhälsagaranti, där man ska kunna nå elevhälsan inom 24 timmar och få stöd. Även tidigt och obligatoriskt stöd behöver ges för elever som behöver det, till exempel vid neuropsykiatriska funktionsnedsättningar, språksvårigheter eller dyslexi. Att minska barngrupperna och klasser gynnar alla elever, och möjliggör en likvärdig skolgång för fler elever med någon funktionsnedsättning. En NPF-koordinator kan avlasta och samordna kontakter mellan skola, vård, socialtjänst och andra instanser för elever med NPF-diagnos.

Centerpartiet vill se att fler elever blir behöriga till gymnasiet genom att ta bort den hårda godkänt-gränsen till yrkesprogram. För att bredda utbildningsmöjligheterna vill vi se fler gymnasieprogram för elever från anpassad skola. Det skulle både gynna elever med funktionsnedsättning som arbetsmarknaden och hela samhället.

En aktiv fritid för alla. Vi vill satsa på parasport för unga. Här behöver både kommunal verksamhet och civilsamhället resurser att göra sina aktiviteter och lokaler tillgängliga för alla. Vi vill även göra det lättare att ta med sin personliga assistent till skola, daglig verksamhet och högre studier.

Centerpartiet välkomnar input från RÅFF (Rådet för förebyggande av funktionshinder i Skellefteå kommun) och vill gärna ha dialog med funktionsrättsorganisationer för att följa upp och utvärdera kommunens funktionsrättspolitik. Ett samarbete är att revidera och levandegöra "Ett Skellefteå för alla-uppdraget" för alla medborgare.

På riksnivå arbetar Centerpartiet för att återställa LSS och assistans som frihetsreform. Staten bör ta över ansvaret för den personliga assistansen för att garantera att bedömningarna blir lika och rättssäkra i landet. Det behövs även en ny lag för avgiftsfri ledsagning och vi vill utreda möjligheten att göra Konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning (CRPD) till svensk lag.

Centerpartiet vill:

- Införa en tillgänglighetsanalys inför alla beslut som rör invånare
- Införa en elevhälsogaranti
- Stärka elevhälsan
- Ta bort den hårda godkändgränsen till yrkesprogram
- Införa fler valmöjligheter på gymnasiet för elever i anpassad skola.
- Införa NPF-koordinator
- Utveckla parasporten
- Vidareutveckla samarbetet med RÅFF
- Revidera "Ett Skellefteå för alla"

Mer arbete mot kriminalitet

Organiserad brottslighet hotar samhället och måste stoppas. Regeringen har skärpt lagar, men misslyckas med att bryta rekryteringen, öka polisnärvaron i hela landet och höja uppklaringen av brott. Det behövs hårdare tag mot kriminalitet – ja. Men utan att tumma på rättssäkerhet eller barns framtid - inga 13-åringar i fängelse.

Polisen ska finnas nära invånarna, vara synlig på gator och torg, t ex som kvarterspoliser. Centerpartiet vill bistå polisen i arbetet mot kriminalitet genom att agera kraftfullt med både polisnärvaro och tydliga konsekvenser, men det behövs även långsiktigt arbete. Att polisen får mer resurser så att fler brott uppklarade, även vardagsbrotten, skulle ge en tydlig signal att "brott inte lönar sig".

Vi vill satsa på skolan, ge familjer stöd tidigt och erbjuda riktiga avhopparvägar så att vi rekryterar barnen till det hederliga samhället istället för till gängen. MVC och BVC måste fånga upp familjer som behöver stöd. Genom att erbjuda hjälp tidigt kan vi förebygga att barn dras in i kriminalitet.

En fungerande skolgång är det bästa skyddet mot brottslighet. Vi vill stärka skolans resurser och se till att alla elever når målen, fler vuxna i skolan och samarbetet mellan skola, socialtjänst och polis förbättras, t.ex. att kunna bryta sekretess i vissa ärenden. Gymnasiebehörigheten behöver höjas i Skellefteå, gymnasieexamen är nyckeln till arbete för våra ungdomar. Vi behöver stötta våra ungdomar med framtidstro, inte skrämselretorik.

Nyrekryteringen måste stoppas. Vi vill ge skola och socialtjänst rätt verktyg att stötta utsatta barn, men också att vara stenhårda mot de vuxna som utnyttjar barn för att begå brott. Den grova brottsligheten drivs av pengar. Vi vill slå hårt mot bedrägerier, välfärdsbrott,

narkotikabrott och penningtvätt. En nolltolerans mot droganvändning kan bromsa de kriminella gängen.

Centerpartiet vill:

- Att skola och socialtjänst får fler och effektivare verktyg att stötta utsatta barn
- Säkerställa fler poliser i hela landet, även fler områdespoliser, kvarterspoliser
- Öka samarbete med Fältarna och polis för att förebygga organiserad brottslighet
- Att polisen och Fältarna ska besöka eleverna, inte bara personalen, både på grundskola och på gymnasiet
- Slå mot brottsvinsterna som finansierar gängen
- Nolltolerans mot droganvändning

Mer trygghet i en osäker omvärld

Centerpartiet ser allvarligt på den förändrade omvärlden. Vi lever i en tid där hoten inte bara är militära, utan också handlar om cyberattacker, desinformation, ekonomiska påtryckningar och extremväder. Hela samhället – det militära och det civila, kommuner, regioner och staten – måste vara redo. Det handlar om beredskap, allt från livsmedelsförsörjning och vattenförsörjning till att skydda våra elnät och vår förmåga att kommunicera säkert överallt där människor är, även i fritidshus, i friluftsområden och längs vägar och räls.

Centerpartiet vill:

- Öka lokalproducerad mat och varor
- Mer närodlat - odla själva
- Spara jordbruksmark från att bli bebyggd
- Bemöta desinformation – hålla ihop och lita på varandra
- Bygga ut det mobila telefonnätet
- Ha stabil uppkoppling i hela kommunen
- Öka IT-säkerheten
- Inventering av skyddsrum
- Säkra vatten- och elförsörjning

Mer frihet att skapa, röra sig och mötas i hela kommunen

För Centerpartiet är kultur och fritid en fråga om frihet, gemenskap och livskraft i hela kommunen. Det ska vara enkelt att engagera sig, starta aktiviteter och ta del av ett levande kulturliv – oavsett var man bor. Beslut ska fattas nära människorna, och kommunen ska skapa förutsättningar snarare än styra innehållet.

Vi vill prioritera smarta investeringar som faktiskt fungerar i vardagen. Idrottsanläggningar ska vara kompletta och användbara, inte halvfärdiga lösningar. Det ska vara enkelt att ta sig till aktiviteter, och föreningslivet ska ges goda villkor att växa. Samtidigt behöver vi utveckla mötesplatser för unga och andra grupper, så att de speglar dagens behov och ger utrymme för både trygghet och kreativitet.

Centerpartiet vill se fler lokala initiativ och större mångfald i utbudet. Genom att öppna upp för kreativa hubbar, flexibla lokaler och samarbeten mellan föreningar, företag och civilsamhälle kan vi skapa levande miljöer där människor möts, skapar och utvecklas. Kultur och fritid ska inte centraliseras – det ska finnas nära människor i hela kommunen.

Centerpartiet vill:

- Säkerställa att nya idrotts- och fritidsanläggningar byggs med full funktion, inklusive omklädningsrum
- Förbättra tillgängligheten till anläggningar, med fungerande parkeringar och god framkomlighet
- Utveckla fritidsgårdarna med fokus på ungas behov, delaktighet och lokalt engagemang
- Stärka föreningslivet genom enklare regler, dialog och bättre förutsättningar
- Skapa fler lokala mötesplatser för kultur och fritid i hela kommunen
- Möjliggöra kreativa hubbar och flexibla scener i samverkan med civilsamhälle och näringsliv
- Säkerställa att kultur- och fritidsutbud finns nära invånarna – inte bara i centralorten
- utveckla parasporter

Mer turister och besöksmål

Skellefteå är en intressant plats att besöka, både stan och våra landsbygder och besöksnäringen är en viktig basnäring i Skellefteå. Det kan handla om event, konserter, marknader, äventyrsaktiviteter, idrottstävlingar, fiske, skidåkning, biltävlingar, naturguidningar, restauranger, mathantverk och andra spännande saker och platser att uppleva.

Centerpartiet vill ha en kommun som är rolig året om. Det finns goda möjligheter att vidareutveckla turism och besöksmål, både på tätortsnära platser och på landsbygderna och tillsammans med föreningar. Förutsättningarna för turismutveckling behöver ses över samt hur denna kan stödjas och utvecklas, både för de större som småskaliga besöksmål. Det inbegriper t.ex. att identifiera lämpliga mark och vattenområden för turismutveckling. Vi ser möjligheter med turismskyltning, att sätta upp infoskyltar på konstverk och ge parkeringsinfo även på fler språk än svenska. Det skulle också vara intressant att göra kommunen mer tillgänglig med bussturer och riktade resor till ex Bjuröklubb, Rismyrliden, Boviksbadet och andra större besöksmål som ligger vid sidan om allfarvägarna, även från campingplatserna i Skellefteå. Det skulle även inspirera till att Hemestra i Skellefteå.

Centerpartiet vill:

- Utveckla förutsättningarna för turismutveckling i kommunen
- Skylta parkeringsinfo på flera språk
- Sätta upp infoskyltar på konstverk på svenska och andra språk
- göra kommunen tillgänglig med bussturer till särskilda besöksmål
- Utveckla möjlighet att åka kollektivt från campingar
- Stötta fisketurism

Skellefteå kan mer!